

Sygn. akt V KK 188/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 października 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Rafał Malarski (przewodniczący)

SSN Włodzimierz Wróbel (sprawozdawca)

SSA del. do SN Dariusz Czajkowski

Protokolant Anna Kowal

przy udziale prokuratora Prokuratury Generalnej Jerzego Engelkinga,
w sprawie **L. F.**

oskarżonego z art. 281 kk w zb. z art. 157 § 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 8 października 2015 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego

od wyroku Sądu Rejonowego w G.

z dnia 20 czerwca 2013 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej wymiaru kary
za przestępstwo kwalifikowane z art. 216 § 1 kk i sprawę w tym
zakresie przekazuje Sądowi Rejonowemu w G. do ponownego
rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w G. z dnia 20 czerwca 2013 r., L. F. został uznany winnym czterech przestępstw, tj.

I. z art. 281 k.k., za który wymierzono mu karę roku pozbawienia wolności,

II. z art. 288 § 1 k.k., za który wymierzono mu karę 4 miesięcy pozbawienia wolności,

III. z art. 278 § 1 k.k., za który wymierzono mu karę 4 miesięcy pozbawienia wolności,

IV. z art. 216 § 1 k.k., za który wymierzono mu karę 2 miesięcy pozbawienia wolności,

a finalnie wymierzono mu za te przestępstwa karę łączną w wymiarze 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Wyrokowanie oparte było o wniosek prokuratora o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia rozprawy (art. 335 § 1 k.p.k.).

Wyrok ten nie został zaskarżony przez strony i uprawomocnił się bez postępowania odwoławczego w dniu 28 czerwca 2013 r.

Kasację od powyższego wyroku w trybie art. 521 k.p.k. wniósł Prokurator Generalny, zarzucając przedmiotowemu orzeczeniu rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisów prawa karnego materialnego i procesowego, a mianowicie art. 216 § 1 k.k. oraz art. 343 § 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 1 k.p.k., polegające na uwzględnieniu wadliwego wniosku prokuratora o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia rozprawy w zakresie czynu opisanego w pkt IV aktu oskarżenia, zakwalifikowanego jako przestępstwo z art. 216 § 1 k.k., co do którego oskarżony wyraził zgodę na zaproponowaną karę 2 miesięcy pozbawienia wolności, w wyniku czego doszło do wymierzenia za ten czyn kary 2 miesięcy pozbawienia wolności, podczas gdy przestępstwo to zagrożone jest karą grzywny albo ograniczenia wolności.

Podnosząc powyższy zarzut, Prokurator Generalny wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego jest zasadna. Przestępstwo z art. 216 § 1 k.k., za które został skazany L. F. nie jest zagrożone karą pozbawienia wolności. Można orzec za to przestępstwo wyłącznie grzywnę albo karę ograniczenia wolności. Wyrok Sądu Rejonowego, którym za przypisany skazanemu czyn zakwalifikowany jako przestępstwo z art. 216 § 1 k.k. wymierzono karę 2 miesięcy pozbawienia wolności, w sposób oczywisty narusza więc prawo materialne. Sąd z

naruszeniem prawa procesowego nie powinien uwzględniać wadliwego wniosku prokuratora złożonego w trybie art. 335 § 1 k.p.k.

Konsekwencją naruszenia prawa materialnego i procesowego musiało być uchylenie wyroku Sądu Rejonowego, ale wbrew wnioskowi Prokuratora Generalnego, uchylenie to ograniczono wyłącznie do skazania za przestępstwo z art. 216 § 1 k.k. (opisane pkt IV części wstępnej wyroku). Co prawda zaskarżony wyrok obejmował skazania także za inne jeszcze czyny, które również były objęte wnioskiem prokuratora o wydanie wyroku bez przeprowadzenia rozprawy, jednak nie zachodziła konieczność modyfikacji wyroku Sądu Rejonowego w takim szerokim zakresie.

Treść uzgodnienia, w wyniku którego zostaje przez prokuratora złożony wniosek w trybie art. 335 § 1 k.p.k. może dotyczyć orzeczenia kar za kilka przestępstw oraz kary łącznej. Wysokość uzgodnionych kar i środków karnych może się wzajemnie warunkować, stąd nie ma możliwości częściowej akceptacji wniosku prokuratora przez sąd (np. w zakresie tylko kilku przestępstw), zaś wyrok wydany w trybie konsensualnym, nawet jeżeli obejmuje kilka przestępstw, stanowi pewną całość.

Nie determinuje to wszakże w sposób absolutny zakresu dopuszczalnych modyfikacji tego wyroku w skutek późniejszej kontroli wywołanej złożeniem nadzwyczajnego środka zaskarżenia. Dotyczy to w szczególności sytuacji, gdy treść pierwotnego wyroku wydanego w trybie konsensualnym uległa zmianom, na skutek rozstrzygnięć zapadłych już po uprawomocnieniu się tego wyroku.

W sprawie będącej przedmiotem rozpoznania Sądu Najwyższego, z uwagi na niewywiązywanie się przez L. F. z nałożonych na niego obowiązków powstrzymania się od spożywania alkoholu i wszczynania awantur domowych, Sąd Rejonowy w G. postanowieniem z dnia 2 grudnia 2014 r., na podstawie art. 75 § 2a k.k. zarządził wykonanie kary łącznej roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej zaskarżonym wyrokiem. Owo niewykonanie obowiązków probacyjnych objętych wnioskiem prokuratora złożonym w trybie art. 335 k.p.k., a określonych w pkt III tego wyroku, stanowiło swoiste odstępianie przez skazanego od zawartych z prokuratorem uzgodnień. Otworzyło jednocześnie drogę do zmiany pierwotnej treści wyroku wydanego w trybie konsensualnym. Należy nadto wskazać, że następnie,

kara 4 miesięcy pozbawienia wolności orzeczona za czyn z art. 278 § 1 k.k. opisany w pkt III części wstępnej zaskarżonego wyroku, uległa zamianie na karę aresztu w wymiarze 30 dni, co doprowadziło o utraty mocy przez karę łączną i skierowania do wykonania jednostkowych kar orzeczonych za pozostałe przestępstwa objęte w zaskarżonym wyroku. Jednocześnie Sąd Rejonowy w G. wstrzymał wykonanie kary 2 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej za przestępstwo z art. 216 § 1 k.k. (opisane w pkt IV części wstępnej wyroku) a wyrokiem łącznym z dnia 12 maja 2015 r. połączył kary pozbawienia wolności orzeczone w punkcie I i II części wstępnej zaskarżonego wyroku i orzekł nową karę łączną w wymiarze 1 roku i 1 jednego miesiąca pozbawienia wolności.

Wszystkie powyższe okoliczności wskazują, że obecnie brak jest podstaw do traktowania zaskarżonego wyroku Sądu Rejonowego z dnia 20 czerwca 2013 r. jako nierozzerwalnej całości mającej swoją podstawę w zawartym wcześniej uzgodnieniu pomiędzy skazanym i prokuratorem. Skoro skazany, przez niewykonanie przyjętych na siebie zobowiązań, odstąpił od tego uzgodnienia, dopuszczalne było uchylene tego wyroku tylko w tej części, w jakiej naruszał on wskazane w kasacji Prokuratora Generalnego przepisy prawa materialnego.

W tym stanie rzeczy należało orzec jak w sentencji.

kc